

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobce: J. D., narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen Mgr. Jaroslavem Mazůrkem, advokátem,
sídlem Konviktská 291/24, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: Odvolací finanční ředitelství,
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2020, č. j. 11541/20/5200-10422-706807,

takto:

- I. Žádost žalobce o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby **se zamítá**.
- II. Žaloba **se odmítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce dne 31. 5. 2020 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Odvolacího finančního ředitelství ze dne 20. 3. 2020, č. j. 11541/20/5200-10422-706807, jímž byla zamítnuta jeho odvolání a byly potvrzeny dodatečné platební výměry Finančního úřadu pro Ústecký kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 19. 2. 2019, č. j. 336729/19/2506-50523-501825, č. j. 336992/19/2506-50523-501825 a č. j. 337157/19/2506-50523-501825. Dodatečným platebním výměrem č. j. 336729/19/2506-50523-501825 správce daně doměřil žalobci daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2013 ve výši 595 581 Kč a daňový bonus ve výši – 26 808 Kč a sdělil mu výši penále z doměřené daně 124 477 Kč. Dodatečným platebním výměrem č. j. 336992/19/2506-50523-501825 správce daně doměřil žalobci daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014 ve výši 296 096 Kč a daňový bonus ve výši – 26 808 Kč a sdělil mu výši penále z doměřené daně 64 580 Kč. Dodatečným platebním výměrem č. j. 337157/19/2506-50523-501825 správce daně doměřil žalobci daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2015 ve výši 631 368 Kč, daňový bonus ve výši – 29 208 Kč a sdělil mu výši penále z doměřené daně 132 115 Kč.
2. Společně s žalobou podal žalobce také žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby podle § 3 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, (dále jen „zákon o opatřeních COVID“). Svou žádost žalobce odůvodnil tím, že napadené rozhodnutí bylo tehdejší zástupkyní žalobce společnosti KLM Group SE (dále též „KLM“) doručeno dne 20. 3. 2020 krátce poté, kdy byl na území České republiky dne 12. 3. 2020 vyhlášen nouzový stav. Žalobce konstatoval, že z důvodu objektivních okolností, tedy z důvodu celospolečenského strachu ze smrtelného a vysoce nakažlivého onemocnění, které bylo shledáno natolik nebezpečným, že Vláda České republiky přistoupila k zásadním omezením, jež zasahovala do života a fungování občanů, zavládl v kanceláři společnosti KLM strach, zmatek a chaos plynoucí ze strachu zaměstnanců o jejich zdraví a život, jakož i o zdraví a život jejich blízkých. Žalobce vysvětlil, že Ing. L. K., členka představenstva KLM, je narozena v roce „X“ a dlouhodobě trpí závažnými onemocněními horních cest dýchacích, tudíž patří do rizikové skupiny, neboť onemocnění koronavirem by pro ni mohlo mít fatální následky; z tohoto důvodu byla na své činnosti velmi omezena, neboť trpěla strachem o své zdraví. Člen představenstva KLM Ing. M. K., který řídí chod této daňové kanceláře, je otcem dvouleté dcery, měl obavy o její zdraví, v důsledku čehož byla jeho pracovní koncentrace velmi snížena. Žalobce současně uvedl, že pracovníci společnosti KLM odmítli chodit do zaměstnání. Podotkl, že vedení společnosti KLM vynakládalo enormní úsilí k tomu, aby pro své zaměstnance vytvořilo bezpečné pracovní prostředí. Vzhledem k nedostupnosti desinfekčních prostředků zajistilo vedení společnosti KLM svépomocí alespoň roušky a rozdělilo pracovníky do dvou skupin, které se vzájemně střídaly. Popsaný proces si vyžádal obrovské vypětí sil vedení i zaměstnanců a způsobil ve společnosti KLM velký zmatek a chaos. Vlivem střídání zaměstnanců a celkového zmatku došlo podle žalobce ve společnosti KLM k tomu, že doručené rozhodnutí nebylo řádně zpracováno a uloženo na lhůtu podle zaužívaných postupů tak, aby mohla být podána žaloba.

3. Žalobce dále tvrdil, že celkovou situaci ztížilo i omezení pohybu osob v rámci České republiky, kdy se Ing. L. K. nemohla účastnit pravidelné schůzky s žalobcem, jako bylo jejich zvykem, a v důsledku toho ani neprověřila stav jeho případu. Žalobce dodal, že se s Ing. L. K. scházeli pravidelně vždy jednou měsíčně, přičemž poslední schůzka proběhla dne 3. 3. 2020 a ke schůzce plánované na 3. 4. 2020 již nedošlo. Konzultace se uskutečnila až dne 27. 5. 2020, přičemž v rámci příprav na toto jednání byl odhalen tento stav a podniknuty okamžité kroky ve věci. Shodu výše popsaných nešťastných okolností považoval žalobce za omluvitelný důvod, neboť tento stav byl vyvolán objektivními okolnostmi – vyhlášením nouzového stavu a paralyzováním dosavadních zavedených mechanismů ve společnosti KLM z důvodu všeobecně panujících obav, jakož i objektivní nemožností realizace pravidelné schůzky s daňovým poradcem, aniž by byla porušena vládní nařízení. Konstatoval, že za takto zmatečného stavu odesílal žalovaný své rozhodnutí, byť odvolání bylo podáno před téměř rokem a věc celou dobu u žalovaného bez posunu ležela. Pokud by žalovaný vyčkal s odesláním rozhodnutí na normalizaci poměrů ve státě, podle žalobce by nedošlo k žádné újmě na straně fiskální politiky státu a žalobci by to zaručilo možnost řádné obrany svých práv. Žalobce měl za to, že by mu neměl být k tíži nepochopitelný postup Vlády České republiky, která vyhlásila nouzový stav, aniž zajistila náležitou ochranu práv občanů tím, že by pozastavila běh lhůt tak, jak to udělaly vlády všech soudních (*mysleno patrně sousedních, pozn. soudu*) států a jak na vládu apelovala odborná veřejnost. Žalobce zdůraznil, že legislativní složky státu na tento apel nijak nereagovaly, a nezajistily ani to, aby orgány státní správy nezasílaly daňovým

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

subjektům rozhodnutí, jež mají tak hluboký dopad do jejich práv a povinností, případně aby posečkaly do doby, než se situace v České republice uklidní.

4. Podle žalobce je namístě pohlížet na jím popsané důvody jako na důvody omluvitelné, plynoucí z omezení a přijatých opatření veřejné moci, která žalobci podstatně ztížila podání žaloby. Dodal, že újma, která mu hrozí, převyší újmu, která by v případě vyhovění žádosti byla způsobena dotčením práv jiných účastníků. Žalobce dále s poukazem na usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3383/2013 poznamenal, že omluvitelným důvodem pro prominutí zmeškání lhůty může být nejen důvod vyplývající z objektivních okolností, ale i zaviněné jednání nebo opomenutí, pokud je lze považovat s ohledem na okolnosti konkrétního případu za omluvitelné; jde zpravidla o skutečnosti, jež nastanou v průběhu lhůty k učinění úkonu (např. náhlá nemoc nebo úraz). Upozornil na to, že v usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 26 Cdo 5379/2015 byl za omluvitelný důvod pro zmeškání lhůty označen šok, který způsobilo nenadále úmrtí osoby blízké účastníkovi řízení. Podle žalobce by proto měl být takovým omluvitelným důvodem i zmatek vyvolaný panikou mezi zaměstnanci, jež mají strach o zdraví a život svůj a svých blízkých, přičemž tato situace je bez pochyb způsobila zapříčinit problémy v soustředění se na řádné plnění pracovních úkolů tak, jak by bylo možno za běžného stavu po pracovníkovi požadovat. Žalobce zdůraznil, že ihned po odpadnutí důvodů, jež vedly ke zmeškání lhůty, podnikl příslušné kroky k tomu, aby úkon řádně učinil s tím, že ve lhůtě předpokládané v zákoně o opatřeních COVID podal žaloba spolu s návrhem na navrácení lhůty.
5. Žalobce poukázal na to, že mu bylo napadené rozhodnutí představující likvidační doměření daně doručeno v době největšího chaosu, který potkalo tuto republiku za posledních sedmdesát let, a to v době, kdy státní moc zakázala žalobci svobodu pohybu tak, že se nemohl sejít se svým daňovým poradcem a nemohl komunikovat se svou účetní, která měla další relevantní podklady vedené nikoli v elektronické podobě. Doplnil, že s ohledem na vysokou citlivost informací není zvyklý řešit věc po telefonu. Stát navíc při tomto všem nezastavil běh lhůt. Toto vše podle žalobce zakládá zásah do jeho ústavních práv podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a proto je namístě, aby žalobci byla navrácena lhůta, aby se mohl řádně svého práva domoci u soudu. Žalobce uzavřel, že jde o spor fyzické osoby proti státnímu orgánu, kterému navrácením lhůty nehrozí žádná vážná újma, přičemž soud by podle žalobce měl při navrácení lhůty postupovat se zvýšenou mírou benevolence vůči žadateli, než by tomu bylo v rámci sporu mezi subjekty soukromého práva.
6. Soud se nejprve zabýval tím, zda jsou splněny podmínky řízení. Žaloba, kterou žalobce podal, směřuje proti rozhodnutí žalovaného, a tudíž se jedná o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, která je jako institut upravena v části třetí hlavy druhé prvním dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tj. v § 65 až § 78. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. **lze takovou žalobu podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení** nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Z odstavce 4 téhož ustanovení vyplývá, že **zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout**. Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením návrh (žalobu) odmítne, jestliže byl návrh (žaloba) podán předčasně nebo opožděně.
7. Podle § 40 odst. 1 věty první s. ř. s. lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. Podle odstavce 2 věty první téhož ustanovení lhůta určená

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Podle odstavce 3 věty první téhož ustanovení, případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Podle § 40 odst. 4 s. ř. s. je lhůta zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

8. Z dokladů předložených soudu na jeho žádost žalovaným soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo společnosti KLM jakožto tehdejší zástupkyni žalobce pro daňové řízení řádně doručeno do vlastních rukou prostřednictvím její datové schránky dne 20. 3. 2020, jak vyplývá z doručky a z plné moci ze dne 22. 2. 2019 udělené žalobcem společnosti KLM, které jsou založeny v soudním spisu. Den doručení (20. 3. 2020) je pak zapotřebí považovat za den oznámení dotčeného rozhodnutí žalobci ve smyslu § 72 odst. 1 s. ř. s. Dnem určujícím počátek lhůty počítané podle měsíců byl tedy v případě žalobou napadeného rozhodnutí pátek 20. 3. 2020, dvouměsíční **lhůta pro podání žaloby** počala plynout v sobotu 21. 3. 2020 a **skončila ve středu 20. 5. 2020**.
9. Pro zachování lhůty k podání žaloby tudíž bylo třeba, aby ji žalobce nejpozději dne 20. 5. 2020 předal soudu nebo jemu zaslal prostřednictvím držitele poštovní licence anebo předal orgánu, který má povinnost ji doručit. To však žalobce neučinil, neboť jeho právní zástupce žalobu soudu prostřednictvím datové schránky zaslal až dne **31. 5. 2020**, jak vyplývá ze záznamu o ověření elektronického podání založeného na č. 1. 1 soudního spisu, tj. po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Lhůta pro podání žaloby tedy nebyla zachována.
10. Žalobce požádal o prominutí zmeškání lhůty pro podání žaloby podle § 3 zákona o opatřeních COVID. Podle § 3 odst. 1 tohoto zákona platí, že *„[z]meškala-li osoba v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví lhůtu k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, které této osobě znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, promine soud zmeškání této lhůty podle § 40 odst. 5 soudního řádu správního i v případech, ve kterých to zákon jinak vylučuje. O prominutí zmeškání lhůty rozhoduje soud, který je příslušný k projednání zmeškaného úkonu a rozhodnutí o něm.“* Z odstavce 2 téhož ustanovení vyplývá, že *„[ž]ádost o prominutí zmeškání lhůty v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví z důvodu podle odstavce 1 je třeba podat do dvou týdnů od ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož plynulo omezení znemožňující nebo podstatně ztěžující učinění úkonu, a je třeba s ní spojit i zmeškaný úkon. Lhůta pro podání žádosti podle věty první však neskončí dříve než dva týdny po ukončení nebo zrušení nouzového stavu.“*
11. Citované ustanovení umožňuje soudu prominout zmeškání lhůty, ačkoli § 72 odst. 4 s. ř. s. stanoví, že zmeškání lhůty prominout nelze. Soud dále zdůrazňuje, že prominutí zmeškání lhůty podle § 3 odst. 1 zákona o opatřeních COVID není automatické: žadatel musí naopak tvrdit a osvědčit, že mu bylo provedení zmeškaného úkonu „znemožněno nebo podstatně ztíženo“ v důsledku mimořádného opatření. Žadatel je tedy povinen tvrdit a osvědčit skutečnosti, které nasvědčují tomu, že omezení plynoucí z mimořádného opatření měla zásadní dopad na jeho možnost provést zmeškaný úkon (srov. usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2020, č. j. 55 A 43/2020-46, dostupné na www.nssoud.cz).
12. Zdejší soud shledal, že žalobce podal předmětnou žádost ve lhůtě předpokládané v § 3 odst. 2 zákona o opatřeních COVID, neboť tak učinil dne 31. 5. 2020, tj. před uplynutím dvou

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

týdnů od ukončení nouzového stavu dne 17. 5. 2020 (srov. usnesení Vlády České republiky č. 219/2020 Sb., o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2). Nic tak nebránilo věcnému posouzení předmětné žádosti.

13. K jednotlivým žalobcovým argumentům soud předesílá, že žalobu za žalobce podal jeho současný právní zástupce Mgr. Jaroslav Mazůrek, advokát, na základě plné moci ze dne 18. 2. 2019. Soud zdůrazňuje, že veškerá argumentace obsažená v žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby se vztahuje výhradně ke společnosti KLM a nemožnosti osobního setkání žalobce s členkou představenstva této společnosti. Žalobce by si však měl uvědomit, že tato společnost žalobu nesepisovala, ani jej při podání žaloby nezastupovala a že její jedinou úlohou bylo předat žalobci nebo jeho právnímu zástupci žalobou napadené rozhodnutí společně s informací, kdy bylo společnosti KLM doručeno. Tuto úlohu mohl podle názoru soudu splnit kterýkoli člen vedení společnosti KLM nebo její zaměstnanec mající příslušná oprávnění, aniž by museli být přítomni v kanceláři, tedy klidně z bezpečí domova. Soud připomíná, že žalobou napadené rozhodnutí bylo společnosti KLM doručeno do její datové schránky, tedy elektronicky, přičemž oprávněné osoby se mohly do datové schránky přihlásit prakticky kdekoli z jakéhokoli zařízení (počítač, tablet, mobilní telefon) a ze stejného zařízení mohly přeposlat doručené rozhodnutí elektronickou poštou žalobci nebo jeho právnímu zástupci.
14. Vycházejí z těchto úvah soud nespatřuje v nemožnosti osobního kontaktu mezi žalobcem a Ing. L. K. relevantní překážku bránící včasnému podání žaloby. Tvrdí-li žalobce, že s ohledem na vysokou citlivost informací není zvyklý řešit věc po telefonu, soud podotýká, že informace o vydání a doručení napadeného rozhodnutí není nijak citlivá a neexistuje žádný rozumný důvod, proč by nemohla být žalobci předána telefonicky. Soud zdůrazňuje, že žalobce netvrdil, že by mu mimořádná opatření při epidemii bránila v osobním kontaktu s jeho právním zástupcem, který žalobu sepsal a následně podal, což by za určitých specifických okolností mohlo být výjimečně vnímáno jako překážka bránící včasnému podání žaloby. Soud má však za to, že osobní kontakt bylo možno plnohodnotně nahradit moderními prostředky on-line komunikace, tudíž by žalobce musel tvrdit naprosto konkrétní důvody, proč bylo nezbytné, aby se se svým právním zástupcem před podáním žaloby setkal osobně, což neučinil. Totéž platí i ve vztahu k žalobcem tvrzené (a nedoložené) nemožnosti komunikovat se svou účetní.
15. Jak již soud uvedl, společnost KLM měla za úkol pouze předat žalobci nebo jeho právnímu zástupci žalobou napadené rozhodnutí s informací o tom, kdy bylo doručeno. Za této situace nepovažuje soud žalobcem tvrzený strach, zmatek a chaos v kanceláři společnosti KLM, ani tvrzené obavy o zdraví vedení a zaměstnanců této společnosti za omluvitelný důvod pro prominutí zmeškání lhůty. Čestná prohlášení Ing. L. K. a Ing. M. K., která žalobce doložil soudu dne 3. 6. 2020, i lékařskou zprávu týkající se Ing. L. K., předloženou dne 11. 6. 2020, vyhodnotil soud s ohledem na výše uvedené jako zcela irelevantní.
16. K žalobcově argumentaci, že žalovaný měl (mohl) s doručením napadeného rozhodnutí počkat a že Vláda České republiky nezajistila dostatečnou ochranu práv občanů, soud poznamenává, že daňové řízení je vázáno určitými lhůtami, a proto nelze žalovanému vytýkat, že napadené rozhodnutí vydal a žalobci doručil právě v době nouzového stavu. K ochraně práv občanů pak byl na návrh vlády vydán právě zákon o opatřeních COVID, který umožnil prominutí zmeškání lhůt i v případech, kde to jinak procesní předpisy zakazují. Nutno však zdůraznit, že zmeškání lze prominout jen tehdy, pokud bylo způsobeno vážnými omluvitelnými důvody, což ovšem není žalobcův případ, neboť prostě

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

selhání společnosti KLM, která žalobci nebo jeho právnímu zástupci nepředala relevantní informace, byť jí v tom objektivně nic nebránilo, nelze považovat za vážný omluvitelný důvod, a to ani v kontextu žalobcem zmiňované judikatury Nejvyššího soudu.

17. Soud ze shora uvedených důvodů neshledal, že by mimořádná opatření při epidemii žalobci znemožňovala nebo podstatně ztěžovala včasné podání žaloby, natožpak že by zasáhla do jeho ústavních práv podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a proto žalobcově žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby v souladu s § 40 odst. 5 s. ř. s. a s § 3 odst. 1 zákona o opatřeních COVID nevyhověl.
18. S ohledem na výše uvedené soud shledal, že žalobce podal žalobu **opožděně**, neboť nebyla dodržena zákonem stanovená dvouměsíční lhůta k jejímu podání, jejíž zmeškání soud neprominul. Soud proto podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. žalobu pro opožděnost odmítl.
19. Z důvodu odmítnutí žaloby soud současně v souladu s § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 4. srpna 2020

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.